

**Theologia Scholastica Secundum Viam Et Doctrinam D.
Thomæ Aquinatis, Doctoris Angelici**

In Celebri Archiepiscopali Benedictina Universitate Salisburgensi, methodo
& norma ibidem usitata publicè tradita, & in IV. Tomos digesta ; Qvorvm
Primvs Tractat De Deo Vno Et Trino, Deq[ue] Creatura Angelica ...

Mezger, Paul

Augustæ Vindelicorum, 1695

§. II. Officia Luminis Gloriæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73455](#)

DEVS

videatur, sed sub quo videtur: ubi prater concursum effluentis divinitate in ratione speciei intelligibilis, admittit simul lumen gloriae, quod vocatur medium sub quo, & distinguitur a medio quo, vel in quo, quorum illo speciem intelligibilem, ita similitudinem objectivam S. Doctor intelligit.

Ratio quoque ab eodem S. Doctore hic a. 2. insinuata & ex intima natura visionis petita est, quod prater concursum ex parte objecti, requiritur ad visionem sufficiens concursum ex parte potentie: ut nempe potentia habeat proportionatam virtutem & efficaciam, sive apta ad producendam visionem, sine hoc enim inutilis erit, immo (ut maxime dicitur) impossibilis concursum objecti: unde oculus respicit concursum objectivum sapientiae & iusti, quia deest ipsi intrinseca capacitas & proportio: neque oculi noctua prodest solare lumen, delectu inutinaceam dispositionis: sed intellectus ex parte sui non est taliter proximè completa & intrinsecè proportionata ad actum visionis (alias naturaliter posset videre DEUM) ergo prater concursum objectivum requirit intrinsecam virtutem, quâ elevetur & confortetur ad elicendam visionem. Immo vero eiusmodi virtus concursum objectivo essentialiter præsupponitur, cum potentia non nisi ut apta & proportionata eiusmodi concursum exigat & admittat, veluti supra notavimus.

§. Confirmatur primò: Intellectus ad assensum supernaturalem fidei, voluntas ad actus supernaturales sperandi, amandi, &c. indiget habitibus iusti: ergomodo magis ad nobilissimum actum visionis permanenter & quasi connaturaliter eliciendus intellectus Beati indiget habitu inflato, quem lumen gloria appellamus.

§. Confirmatur secundò: Si sufficeret objectivus concursum DEI absque lumine gloriae, non esset ratio, cur de facto intellectus viatoris non videret DEUM, ut enim fiat visio, plus non requiritur, quam potentia ex sua parte completa, & sufficiens praeterea objecti; sed si nullum requiratur lumen gloriae, intellectus ex parte sui habet virtutem completam, nec deest ipsi præfentia Divina essentia per omnia diffusa; non ergo erit ratio, cur DEUM actu non videat. Neque confugias ad denegationem Divini concursum; nam ruris quereretur, quod DEUS, si non contra, certe præter naturam miraculose, & non sine quadam violencia suum concursum denegaret, sicut enim occursum sufficientem virtute instructus connaturaliter exigit visionem objecti intelligibilis sibi debite præsentis, ut miraculo sit tribendum, si quis expertus oculis nil videat in incertis; ita intellectus sufficientis virtute prædictus connaturaliter exigit visionem objecti intelligibilis sibi debite præsentis, ut subtrahatio eiusmodi visionis planè foret miraculosa, & præter naturalis.

§. II.

Officia luminis gloriae.

Ex modo dictis patet, quænam sint munia, ad quæ lumen gloria ex sua natura destinatur.

Primum est, intellectum evenerere & elevere ad ordinem supernaturalem, ejusque activam virtutem completere, cuius doctrinam & expositionem tradit S. Doctor hic. a. 5. in c. Cum virtus naturalis intellectus creati non sufficiat ad DEI essentiam videndam, oportet, quod ex Divina gratia superaccrecat ei virtus intelligendi. Et hoc augmentum virtutis intellectiva illuminationem intellectus vocamus. & ad 2. tamen requiritur quasi perfectio quadam intellectus confortans ipsum ad videndum DEUM.

Alterum ipsius officium est, disponere intellectum ad intelligibilem cum divina essentia unionem, cuius rationem simul & explicationem rursum accipere S. D. hic. 5. Cum aliquis intellectus videt DEUM per suam essentiam, ipsa essentia DEI sit forma intelligibilis intellectus: unde oportet, quod aliqua dispositio supernaturalis ei superadatur, ut eleveretur in tantam sublimitatem.

Sed inquis: hypothesis immediata terminata 9. turam Divinam, & similiter immediata lumen gloriae recipitur in intellectu absque alia previa dispositione: cur ergo essentia divina in ratione formæ intelligibilis necessariò prærequirit dispositionem? præcertum cum (ut arguit Vescenius) ista intelligibilis unio & ratio formæ non sit proprie dicta, sed potius metaphorica, unde S. D. de Verit. q. 8. a. 3. dicit, ad hoc, quod DEVS per essentiam videatur, oportet, quod essentia Divina uniat intellectui quodammodo ut forma intelligibilis: ubi particula quodammodo, telle Barbara, impropositatem denotat, & fictionem importat.

Respondeo ad primum, hypothesis ideo esset. immediatum terminum naturæ humanae, quia facit illam esse & subsistere, quod utrum primum est in rebus, ita nullam pro se dispositionem prærequirit.

Ad secundum dico quoque, quod lumen gloriae per essentiam sit forma dispositiva: ad dispositionem porro non datum dispositio, ut neque ad relationem relatio, ad actionem actio: atque essentia Divina per modum formæ intelligibilis intellectui unita eundem proximè determinat ad actum vitalium visionis effectiva eliciendum, unde prius virtutem proximam & vitam intellectualem supernaturalis ordinis (qua sine lumine gloria non obtinetur) ex parte intellectus supponit, quâ absente principium visionis ad quaum constitueret non potest.

Ad ultimum dico, quod unio intelligibilis (sicut & ratio formæ) quamvis comparata ad physicam unionem & informationem sit quodammodo & impropterè talis, quemadmodum causalitas finis, comparata ad causalitatem efficientis metaphorica dici confuevit: esse tamen verissimam unionem in genere unionis abstractentis ab omni imperfectione. Essentiam quoque Divinam esse verissimè formam intelligibilem, quippe qua se ipsa perfectissimè intellectum videntis perficit, & actuat.